

Intervju: Donald Hejz, prvi zamjenik visokog predstavnika: "Do kraja godine BiH će imati državne carine"

*Evropska komisija izdvojila 10 miliona eura za carinske reforme * Moguće postepeno uvođenje PDV-a * Osigurati će se prihodi entitetima i državi*

Do kraja godine Bosna i Hercegovina imati će funkcionalnu državnu carinsku administraciju, najavljuje prvi zamjenik visokog predstavnika Donald Hejz u razgovoru za "Dnevni avaz".

Hejz, koji je vršilac dužnosti predsjednika komisije koja će do kraja jula pripremiti sve neophodne dokumente koji će poslužiti kao pravni temelj za uvođenja poreza na dodatnu vrijednost i carina na državnom nivou, vjeruje da će do novembra ili decembra ove godine carine funkcionirati na državnom nivou.

Broj carinara

Dnevni Avaz: Da li uvođenje državne carine znači i smanjenje broja zaposlenih u toj službi, ako i redukcija broja carinarnica i terminala u državi?

Donald Hays: Vjerujem da će se sve odvijati na sljedeći način: postići će se dogovor o pravnoj strukturi i načinu rada, potom slijedi konsolidacija, uspostava unutarnje kontrole, kao i provjere kandidata za rad u službi... Tada će se znati i kako treba rasporediti carinarnice, sa koliko radnika i ko može biti zaposlen u toj službi. Jasno je da korumpirani i kompromitirani elementi ne mogu ostati u službi.

Dnevni Avaz: Pomenuli ste provjeru. Ko će je raditi?

Donald Hays: Očito je da CAFAO mora biti uključen u sve te aktivnosti. Ko će imati vodeću ulogu, još nije odlučeno, ali se zna da će Evropska komisija ovaj proces pomoći sa 10 miliona eura. Taj novac će se utrošiti u novu opremu, obuku, međunarodne stručnjake...

Dnevni Avaz: Hoće li ista procedura važiti i za poreske djelatnike?

Donald Hays: Prvo, moramo odlučiti koliko ljudi je potrebno za državno administriranje PDV-a, kako će izgledati organi ispod toga, koliko ureda će imati, gdje će joj biti sjedište, koliko će sve to koštati. To je potpuno odvojeno od poreskih aktivnosti koje će provoditi entiteti. Administracija koja će se baviti PDV-om nije policijska ustanova, već služba. Za njenu uspostavu trebat će dosta vremena – od 18 mjeseci do dvije godine.

Dnevni Avaz: Da li to znači da bi se moglo desiti da se postavljeni rok – 1. januara 2005. godine, može probiti?

Donald Hays: Mislim da je, najprije, još uvijek jako rano govoriti o rokovima. Naš cilj jeste da 1. januara 2005. godine imamo uspostavljen sistem PDV-a, a vidjet ćemo da li će se desiti da imamo neke od dijelova tog sistema neprovedene, neke u fazi realizacije. Smatram da je sadašnje raspoloženje da se PDV uvodi tako što će se određeni modeli testirati ovdje ili ondje, a onda najbolje provoditi na nivou cijele države.

Raspodjela novca

Dnevni Avaz: Kako će se distribuirati novac prikupljen od carina i PDV-a?

Donald Hays: Kada se bude radila formula, osigurat će se da entitetima ostane barem ono što su do sada dobijali, ako ne i više od toga. Time će se najbolje pokazati tačnost naših ranijih tvrdnji da su neke špekulacije u medijima o tome da se PDV-om od entiteta uzima novac i daje državi, te provodi

centralizacija, obične izmišljotine.

Entiteti, po ustavu, osiguravaju novac za funkcioniranje države, servisiranje dugova, a morati će i osigurati finansije za administraciju PDV-a i carina. Ostatak ide entitetima i razgovori koji slijede odgovorit će na pitanje definiranja metode kako sve to provoditi dalje.

Dnevni Avaz: Ko će kontrolirati profesionalnost rada ovih organa?

Donald Hays: Kao prva instanca, po našem prijedlogu, to je direktor. On će, vjerovatno, u prvim godinama, biti Evropljanin koji će morati donositi teške odluke koje bi trebale biti obavezujuće. Iznad njega će biti upravni odbor kojega će činiti predstavnici entiteta i države.

Sastanak naredne sedmice

Ambasador Hejz najavljuje već naredne sedmice prvi sastanak komisije kojom rukovodi. On ističe da će u njenom radu aktivno učestvovati i predstavnici Evropske komisije CAFA0-a, te domaći organi vlasti.

Donald Hays: Sjedište te komisije, u prvo vrijeme, biti će u OHR-u, a mi ćemo dati i inicijalna sredstva za njeno funkcioniranje. No, želim vidjeti stabilan izvor sredstava za njeno finansiranje za narednih, makar, šest mjeseci.